सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षाकरीता निसर्ग पर्यटन योजनेंतर्गत स्व.उत्तमराव पाटील वन उद्यान निर्मिती (२४०६ २२९५) लेखाशीर्षांतर्गत अनुदान वितरण करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्रमांकः साववि–२०१८/प्र.क्र.८१ /फ-११

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ **दिनांक** : ८ जून २०१८.

वाचा :-

- १) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. अंदाज-२०१५/ प्र.क्र.३/प फ-११, दि. १६.०६.२०१५.
- २) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०१८/प्र.क.६९/अर्थ-३, दि.०२.०४.२०१८.
- 3) अप्पर प्रधान मुख्य वनसरंक्षक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे क्रमांक कक्ष -१/पी/यो/चाबाप्र/ प्र.क्र.२०/२२४/२०१८-१९, दि. ११.०५.२०१८ चे पत्र.

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र राज्यात ज्या गावामध्ये आणि गावालगत शासकीय पडीक जमीन उपलब्ध आहे, अशा क्षेत्रातील वन व वनेतर जिमनीवरील जैवविविधतेचे व निसर्गाचे संरक्षण करणे याबरोबरच सदर क्षेत्राचे सौंदर्यीकरण करुन विकास करणे आवश्यक आहे. यामध्ये गावलगत असलेल्या जिमनीवर वृक्ष लावगड करणे, उद्यान निर्मिर्ती करणे, लहान मुलांना मनोरंजनासाठी व ज्येष्ठ नागरिकांना फिरण्यासाठी व आराम करण्यासाठी विविध सुविधा उपलब्ध करुन देणे अपेक्षित आहे, ही विकासाची कामे करताता पाणी, पुरवठा, विद्युत पुरवठा व वृक्षांचे सरंक्षण इ. पायाभूत सुविधा निर्माण करणे आवश्यक आहे. या योजनेमध्ये विविध प्रकारची वृक्ष लागवड करणे, विविध ऋतूंमध्ये विविध रंगाची फुले असणाऱ्या वृक्ष प्रजातींची व फुलझाडांची लागवड करणे, सावली देणाऱ्या प्रजातींची लागवड करणे, मुलांसाठी उद्यानामध्ये खेळणी बसविणे, कारंजे निर्माण करणे, ज्येष्ठ नागरिकांना फिरण्यासाठी पायवाट (जॉगींग पार्क) तयार करणे, जनजागृती करणे व पर्यावरणाचा समतोल राखण्यास मदत करणे. इ. कामे करण्यात येतात.

- २. यासाठी मागणी क्र. सी-०७-२४०६, वनीकरण व वन्यजीवन राज्य योजनांतर्गत योजना (०२)(०६) निसर्ग पर्यटन (राज्य) (२४०६ २२९५) या योजनेंतर्गत निरनिराळया एकूण ४ योजनांकिरता सन २०१८-१९ साठी रु.१२०००.०० लक्ष निधी मार्च २०१८ च्या अर्थसंकिल्पय अधिवेशनात अर्थसंकिल्पत करण्यात आलेला आहे. सदर अर्थसंकिल्पत निधीपैकी स्व. उत्तमराव पाटील वन उद्यान निर्मिती या योजनेसाठी रु. २०००.०० लक्ष इतका निधी चालू बाब प्रस्ताव म्हणून अप्पर प्रधान मुख्य वनसरंक्षक (अर्थंसंकिल्प, नियोजन व विकास) यांनी सादर केला आहे.
- ३. सदर योजनेसाठी शासन निर्णय दि. १६.०६.२०१५ अन्वये सन २०१५-१६ ते २०१८-१९ करिता खालीलप्रमाणे आवश्यक निधीची तरतूद करण्यात आली आहे. सदर तरतूदीच्या मर्यादेत निधी वितरित करणे आवश्यक आहे.

२०१५-१६	२०१६-१७	२०१७-१८	२०१८-१९	एकूण आवश्यक निधी
२००० लक्ष	५१३० लक्ष	४७५४ लक्ष	१५३० लक्ष	१३४१४ लक्ष

सदर योजनेसाठी सन २०१५-१६ ते सन २०१८-१९ पर्यंतच्या कालावधीसाठी एकूण १३४१४.०० लक्ष एवढा निधी शासन निर्णय दि. १६.०६.२०१५ नुसार आवश्यक असल्याचे नमूद आहे. त्यापैकी सन २०१७-१८ पर्यंत रु. ७०७९.५९ लक्ष खर्च करण्यात आला आहे. आता आवश्यक निधीपैकी रु. ६३३४.४१ लक्ष निधी शिल्लक आहे. सन २०१८-१९ करिता १५३०.०० लक्ष आवश्यक निधी मंजूर करता येवू शकतो.

४. तथापि, सदर योजनेसाठी सन २०१८-१९ च्या अर्थसंकल्पिय अधिवेशनात रु.२०००.०० लक्ष निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आलेला आहे. वित्त विभागाच्या दि.०२.०४.२०१८ च्या परिपत्रकानुसार सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षात एप्रिल २०१८ ते डिसेंबर २०१८ या ९ महिन्यांच्या कालावधीकरीता अर्थसंकल्पित निधीच्या ७०% मर्यादेत रु.१४००.०० लक्ष इतका निधी वितरित करता येणे शक्य आहे. त्यानुसार अर्थसंकल्पित निधीच्या ७०% म्हणजेच रु. १४००.०० लक्ष निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन आहे.

शासन निर्णय:-

सामाजिक वनीकरण विभागांमार्फत राबविण्यात येणाऱ्या निसर्ग पर्यटन- राज्य योजनांतर्गत योजनां, (०२)(०६) स्व.उत्तमराव पाटील वन उद्यान निर्मिती (२४०६ २२९५) हया योजनेकरिता सन २०१८-१९ या वित्तीय वर्षात माहे जून २०१८ ते डिसेंबर २०१८अखेर या ७ महिन्यांच्या कालावधीकरीता अर्थसंकल्पीत निधीच्या ७० टक्केच्या मर्यादेत म्हणजेच रु.१४००.०० लक्ष निधी खर्च करण्यास याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे. विवरणपत्र-१ प्रमाणे निधी वितरणाचा कॅश फ्लो सोबत जोडला आहे.

- २. सदर निधीसाठी नियंत्रक अधिकारी म्हणून प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर हे राहतील. त्यांच्याकडे हा निधी सुपूर्व करण्यात येत आहे. मंजूर निधीचे जिल्हानिहाय वाटप करण्यास प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. या योजनेंतर्गत घ्यावयाच्या कामाची अंमलबजावणी कृती आराखड्याप्रमाणे, विहित कार्यपध्दतीनुसार आणि ठरविलेल्या मुदतीत करण्याबाबत दक्षता घ्यावी. याबाबत सविस्तर मार्गदर्शक सूचना क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांना द्याव्यात आणि अंमलबजावणीबाबत वेळोवेळी आढावा घ्यावा. मंजूर निधीपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी दक्षता घ्यावी.
- ३. सदर निधी खर्च करताना महाराष्ट्र अर्थसंकल्पीय नियम पुस्तिका व वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका यामध्ये उल्लेख केलेल्या तरतुदींनुसार व वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे पालन करण्यात यावे.
- ४. जिल्हानिहाय वितरीत तरतुदीची माहिती व राबविण्यात आलेल्या कार्यक्रमाची/झालेल्या खर्चाचा तपशील शासनास दरमहा विहित प्रपत्रात सादर करण्यात यावा. तसेच योजनेचे संनियंत्रण प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्यामार्फत व्हावे.
- ५. सदर योजनेअंतर्गत होणारा खर्च खाली नमूद केलेल्या लेखाशीर्षाखाली सन २०१८-१९ च्या मंजूर अर्थसंकल्पीत निधीतून वित्त विभागाच्या संदर्भिय दिनाक ०२.०४.२०१८ परिपत्रकासोबतच्या परिशिष्टातील अ.क्र.८ मध्ये नमूद केलेल्या अटींच्या पूर्ततेच्या अधिन राहून खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्र. सी-०७, २४०६, वनीकरण व वन्यजीवन,राज्य योजनांतर्गत योजना, ८००(०२)(०६) निसर्ग पर्यटन (राज्य) स्व.उत्तमराव पाटील वन उद्यान निर्मिती (२४०६ २२९५)

- ६. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र.अर्थसं-२०१८/प्र.क्र.६९/अर्थ-३, दि.०२.०४.२०१८ ला अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u>या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०६०८१२५३१३६५१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(विजय खेडेकर) अवर सचिव, महसूल व वन विभाग

प्रत,

- प्रधान प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वनबल प्रमुख),महाराष्ट्र राज्य,नागपूर.
- २. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ३. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- ४. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) (११ वृत्त)
- ५. वनसरंक्षक, सामाजिक वनीकरण (६ वृत्त)
- ६. विभागीय वन अधिकारी, सामाजिक वनीकरण (सर्व जिल्हे)
- ७. महालेखापाल, (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १ व २ , मुंबई व नागपूर,
- ८. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- ९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई ४०० ०३२.
- १०. निवासी परिक्षा लेखा अधिकारी, मुंबई
- ११. वित्त विभाग, व्यय-१०, अर्थसंकल्प-०६ मंत्रालय, मुंबई-३२
- १२. कार्यासन अधिकारी, फ-२,महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- १३. कार्यासन अधिकारी, ब-१,महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- १४. उप सचिव/अवर सचिव (सर्व), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- १५. निवडनस्ती/फ-११.

<u>विवरणपत्र –१</u>

साववि-२०१८/प्र.क्र.८१/फ-११ दि. ८ जून, २०१८ चे सहपत्र योजनेचे नाव:- "स्व.उत्तमराव पाटील वन उद्यान निर्मिती " मुख्यलेखाशीर्ष :- (२४०६) २२९५)

(रु. लाखात)

सविस्तर लेखाशीर्ष	२०१८-१९	वित्त	जुन	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टो.	नोंव्हे.	डिसें.	एकूण
	करिता	विभागाच्या	२०१८	२०१८	२०१८	२०१८	२०१८	२०१८	२०१८	वितरित निधी
	अर्थ-	दि.								
	संकल्पित	०२.०४.२०१८								
	तरतूद	च्या परिपत्रका								
		नुसार								
		वितरणासाठी								
		उपलब्ध								
		तरतूद								
9	२	3								ફ
मागणी क्र. सी-०७,	२०००,००	9800.00	२००.००	२००.००	२००,००	२००.००	२००.००	२००.००	२००.००	9800.00
२४०६, वनीकरण व वन्यजीवन,										
राज्य योजनांतर्गत योजना,										
८००(०२)(०६)										
निसर्ग पर्यटन (राज्य)										
स्व.उत्तमराव पाटील वन उद्यान										
निर्मिती (२४०६ २२९५)										
५०-इतर खर्च										

(विजय खेडेकर) अवर सचिव, महसूल व वन विभाग